

РІШЕННЯ МЕДИЧНОЇ РАДИ МОЗ УКРАЇНИ

24 червня 2003 р.

Протокол № 3

Заслухавши та обговоривши доповідь професора С. П. Осинського, заступника головного редактора міжнародного журналу Національної Академії Наук України "Experimental Oncology — Экспериментальная Онкология", «**Сучасні інформаційні технології у виданні наукових медичних журналів: підходи до підвищення їх значення**», розширене засідання Вченої медичної Ради Міністерства охорони здоров'я України відзначає, що, незважаючи на досягнення нових інформаційних технологій та розвиток інтернету, наукова література залишається головним сховищем знань та найважливішим каналом зв'язку між вченими. Особливе місце у ній займають наукові журнали (часописи). Окрім інформаційної функції, надрукована наукова стаття закріплює інтелектуальні права вченого і відображає його зв'язки з роботами попередників. Виходячи з цього, вчені намагаються надрукувати свої праці у таких наукових журналах, вага або інформаційна значущість яких гарантує ознайомлення з їх матеріалами широкої наукової аудиторії.

Наводяться відомості, що сьогодні у світі видається близько 40000 наукових журналів. В той же час за даними Інституту наукової інформації, які видаються у Філадельфії (США) з 1964 року, ця цифра значно перебільшена, основний масив наукових даних концентрується у відносно невеликій кількості журналів. Так, вищезгаданий інститут використовує 3750 наукових журналів для інформування наукової спільноти та для оцінки рівня тих чи інших наукових видань, яка здійснюється на основних даних, що наводяться у спеціальному виданні Journal Citation Reports, який був започаткований в 1975 році. Саме це видання визначає сьогодні інформаційну значущість наукових журналів. При присудженні грантів, стипендій, висуненні на наукові премії експерти звертають увагу на наявність публікацій у журналах, що включені до Journal Citation Reports.

Слід зазначити, що ВАК України видав у цьому році спеціальну Постанову (№ 7-05/1 від 15.01.2003 р.) щодо підвищення вимог до наукових журналів, у яких публікуються так звані «дисертаційні» статті, та посилення відповідальності редакції наукових журналів, що є у списку ВАК.

Серед головних критеріїв оцінки рівня наукового видання, що визнані міжнародними фахівцями, слід виділити такі: редакторський зміст — наскільки журнал забезпечує знання у конкретній галузі науки; обов'язкове фахове рецензування; своєчасність публікацій; інтернаціональність — як журнали намагаються співпрацювати; аналіз цитування, зокрема імпаکت-фактор — показник, який вказує, з якою частотою «середньостатистична стаття» у журналі цитувалась у тому чи іншому році.

Незважаючи на позитивні та негативні моменти тих чи інших критеріїв оцінки рівня наукової періодики, головним залишається постійно зростаюча вимогливість до наукових журналів бути на висоті сучасного стрімкого розвитку науково-технічного прогресу.

Вчена Рада МОЗ України при цьому визначає, що наукова медична періодика України ще не повністю відповідає вимогам; лише небагато журналів знайшли своє місце у міжнародних інформаційних виданнях; редакції деяких журналів невимогливо ставляться до публікацій, зокрема не організували належним чином рецензування та відбір статей; недостатньо розвинута система оцінки наукового рівня журналів; дуже слабо розвинутий зв'язок редакцій вітчизняних журналів з редакціями інших українських журналів і тим більше зарубіжних; потребує посилення спільна робота редакції журналів з видавництвами та ВАК України.

Вчена Рада Міністерства охорони здоров'я України **вирішує:**

1. Доповідь проф. С. П. Осинського щодо сучасного стану розвитку наукової періодики,

зокрема медичної, у розвинених країнах світу взяти до відома.

2. Укрмедпатентінформу (А. Р. Уваренко), головним редакторам наукових періодичних медичних видань України вважати за доцільне почати роботу по підвищенню рівня наукових видань за міжнародними критеріями:

- щорічний аналіз рейтингу наукових періодичних видань медичного профілю в Україні;
- редакторський зміст видання;
- обов'язкове фахове рецензування наукових публікацій;
- своєчасність публікацій;
- інтернаціональність наукових журналів;
- аналіз цитування наукових публікацій.

3. Редакціям наукових медичних періодичних видань розглянути питання щодо:

- збільшення обсягу наукових публікацій на замовлення за найсучаснішими напрямками наукових досліджень, у тому числі зі створення медичних стандартів (протоколів);
- збільшення обсягу та покращання якості англomовного реферату вітчизняних статей;

- залучення публікацій іноземних фахівців;
- обов'язкового присвоєння кожній науковій публікації індексу УДК.

4. Доручити Укрмедпатентінформу (А. Р. Уваренко) вивчити питання щодо встановлення зв'язків з Інститутом наукової інформації (Філадельфія, США).

5. Проблемним комісіям МОЗ та АМН України, професійним медичним асоціаціям ширше використовувати вітчизняні наукові періодичні видання з метою ознайомлення медичної громадськості зі станом наукових розробок, пріоритетними напрямками наукових досліджень, станом наукового кадрового потенціалу та перспективними планами підготовки наукових кадрів в Україні.

**Голова ВМР МОЗ України
чл.-кор. АМН України,
д. мед. н., проф. М. Ф. Зіньковський**

**Вчений секретар
к. мед. н., ст. н. сп. Н. В. Гуселетова**

